

Kontrollakt 26.02.2016 nr 12.2-4/1
riigihangete korraldamise kontrollimise kohta Tallinna Loomaaias

Kontrollimise alus: rahandusministeeriumi 08.01.2016 kiri nr 12.2-4/00321

Kontrolliobjekti nimetus: Tallinna Loomaaed

Kontrolliobjekti registrikood: 75016102

Kontrolliobjekti juhi nimi ja ametinimetus: Mati Kaal, direktor

Kontrolli käigus andsid selgitusi: Mati Kaal, direktor

Ülo Kotkas, finantsosakonna juhataja

Kontrollitav ajavahemik: 01.01.2015 – 31.12.2015

1. Kontrollimise eesmärk ja ulatus

1.1. Kontrollimisele kuulus Tallinna Loomaaias (edaspidi ka hankija) riigihangete korraldamisel riigihangete seaduses (RHS) sätestatud nõuetest kinnipidamine ajavahemikul 01.01.2015 - 31.12.2015.

1.2. Kontrollimise eesmärgiks oli muu hulgas tuvastada, kas riigihanke piirmäära ületavate tehingute korral on korraldatud hankemenetlus; lihthanke piirmäära ületavate tehingute puhul on korraldatud lihthanget; hankija on järginud riigihanke osadeks jaotamise keeldu; erandlike hankemenetluste liigi (väljakuulutamiseta ja väljakuulutamise läbirääkimistega hankemenetlused) valik on olnud õiguspärane; hankelepingute sõlmimine ja muutmine on toimunud nõuetekohaselt; hankija on järginud RHS § 3 sätestatud riigihanke korraldamise üldpõhimõtteid.

1.3. Kontrollitaval ajavahemikul on hankija riikliku riigihangete registri (edaspidi register) kaudu korraldanud 2 lihthanget, viitenumbreid 168393 ja 166950. Mõlemad eelnimetatud riigihanked olid korraldatud e-menetlusena.

1.4. Riigihangete korraldamist Tallinna Loomaaias reguleerib RHS § 13¹ alusel 02.12.2015 direktori käskkirjaga nr 1.1-5/42 kinnitatud „Tallinna Loomaaias hankekord“.

1.5. Majandustehingute tegemisel, sh maksumuselt riigihanke ja lihthanke piirmäära ületavate hangete teostamisel RHS-is sätestatud korrast kinnipidamist on kontrollitud hankija poolt kontrollijale esitatud finantsdokumentide (kulude väljavõtte, arved) ning registris avaldatud dokumentide, hankija selgituste ja hankelepingute alusel.

1.6. Käesolevas kontrollaktis esitatud hankija poolt tasutud maksumused on toodud ilma käibemaksuta.

1.7. Kontrollakti projekt edastati hankijale tutvumiseks 23.02.2016. Hankija kontrollakti projekti kohta vastuväiteid ja märkusi ei esitanud.

2. Riigihangete seaduses sätestatud korrast kinnipidamise kontrollimine

2.1. Riigihanke menetluse korraldamine

RHS § 15 lg 1 p 2 sätestab muu hulgas, et riigihanke hankemenetluse korraldamise kohustuse maksumuse piirmäär (edaspidi riigihanke piirmäär) RHS-i tähenduses on 2008. aastal ja hiljem alustatud riigihangete puhul asjade korral 40 000 eurot. RHS § 16 lg 2 sätestab hankija kohustuse läbi viia RHS-i 2. peatükis sätestatud regulatsiooni kohaselt hankemenetlus, kui hankelepingu eeldatav maksumus on võrdne riigihanke piirmääraga või ületab seda.

RHS § 15 lg 3 sätestab muu hulgas, et lihthanke korraldamise kohustuse maksumuse piirmäär (edaspidi lihthanke piirmäär) RHS-i tähenduses on 10 000 eurot asjade hankelepingu korral. RHS § 18² on sätestatud lihthanke korraldamise regulatsioon.

RHS § 23 lg 1 alusel ei või hankija jaotada riigihanget osadeks RHS-is riigihanke teostamiseks kehtestatud korra või nõuete eiramiseks, eriti kui hankelepingu esemeks on funktsionaalselt koos toimivad või sama eesmärgi saavutamiseks vajalikud asjad, teenused või ehitustööd.

RHS § 23 lg 2 on sätestatud, et osadeks jaotatud riigihanke iga osa kohta hankelepingu sõlmimisel kohaldatakse kõigi osade summeeritud eeldatava maksumusega hankelepingu sõlmimisele kohaldatavat korda.

Järelevalvemenetluse käigus tuvastati, et hankija on kontrollitava perioodi jooksul erinevate tarnijatega sõlmitud suuliste kokkulepete ja kirjalike lepingute alusel sisult samalaadsete ja/või sama eesmärgi saavutamiseks vajalike asjade soetamiseks läbi viinud järgmised osadeks jaotatud riigihanked:

- 1) tööriivad, maksumusega 46 114 eurot;
- 2) tooraine loomaaia külastajate toitlustamiseks, maksumusega 157 673 eurot;
- 3) loomadele taimsed söödad, maksumusega 65 713 eurot;
- 4) loomadele jõusööt, maksumusega 174 876 eurot;
- 5) loomadele aedviljad, maksumusega 44 273 eurot;
- 6) loomadele liha, maksumusega 90 121 eurot;
- 7) loomadele kala, maksumusega 15 135 eurot;
- 8) loomadele vutimunad, maksumusega 18 806 eurot;
- 9) loomadele ravimid, maksumusega 29 246 eurot;

Hankija poolt läbi viidud p 2.1 alapunktides 1-6 nimetatud riigihangete maksumused ületavad riigihanke piirmäära, kuid arvestamata RHS § 15 lg 1 p 2 ja § 16 lg 2 sätestatuga ei ole hankija nende riigihangete läbiviimiseks korraldanud nõuetekohaseid hankemenetlusi. Hankija on vastavalt enda vajadustele eelpool viidatud riigihanked jaganud osadeks, kuid ei ole iga osa suhtes korraldanud nõuetekohast hankemenetlust, mis on kaasa toonud RHS § 23 lg 2 rikkumise.

Hankija poolt läbi viidud p 2.1 alapunktides 7-9 nimetatud riigihangete maksumused ületavad lihthanke piirmäära, kuid arvestamata RHS § 15 lg 3 ja 18² sätestatuga ei ole hankija nende riigihangete läbiviimiseks korraldanud nõuetekohaseid lihthankeid. Hankija on vastavalt enda vajadustele eelpool viidatud riigihanked jaganud osadeks, kuid ei ole iga osa suhtes korraldanud nõuetekohast lihthanget, mis on kaasa toonud RHS § 23 lg 2 rikkumise.

2.2. Riigihanke korraldamise üldpõhimõtetega arvestamine

Kontrollimaks riigihanke korraldamise üldpõhimõtetest kinnipidamist RHS § 15 lg 3 sätestatud lihthanke korraldamise kohustuse piirmäärast allapoole jäävate soetuste ning teenuste ja ehitustööde tellimise korral, kontrolliti juhusliku valiku teel järgmiseid arvete alusel tehtud hankija majandustehinguid:

- 1) Bestpack OÜ-le on prügikottide eest tasutud 6 149 eurot;
- 2) Rentokil OÜ-le on kahjuritõrje eest tasutud 5 350 eurot;
- 3) Tööstusplast OÜ-le on konteinerite sisepinna plastikuga katmise eest tasutud 9 520 eurot.

Järelevalvemenetluse käigus polnud hankijal eelnimetatud majandustehingute kohta kontrollijale esitada dokumente, millest nähtuks, et nende tehingute teostamisel on arvestatud RHS § 3 p 1 sätestatuga (hankija peab kasutama rahalisi vahendeid säästlikult ja otstarbekalt ning saavutama riigihanke eesmärgi mõistliku hinnaga, tagades konkurentsi korral erinevate pakkumuste võrdlemise teel parima võimaliku hinna ja kvaliteedi suhte), mis on vastuolus RHS § 3 p 2 sätestatuga, mille kohaselt peab hankija tagama riigihanke läbipaistvuse ja kontrollitavuse.

3. Kokkuvõte

3.1. Järelevalvemenetluse käigus tuvastati mitmeid kõrvalekaldumisi RHS-is sätestatud korrast, mis on seotud riigihanke nõuetekohaste menetluste korraldamata jätmisega (vt käesoleva kontrollakti p 2.1) ning läbipaistvuse ja kontrollitavuse põhimõtete järgimata jätmisega (vt käesoleva kontrollakti p 2.2).

3.2. Kontrollvisiidi käigus üleskerkinud RHS-i rakendamise seotud probleemid (riigihanke eeldatava maksumuse määramine ja selle suurusest sõltuvalt menetlusreeglite kohaldamine, riigihanke osadeks jaotamine, hankemenetluse liigi valik, raamleping) on läbi arutatud hankija esindajatega ning antud selgitusi nende edaspidiseks vältimiseks.

3.3. Tallinna Loomaaias tuleb riigihangete korraldamisel tõhustada asutusesisest teabevahetust ja kontrolli, mis kindlustaks RHS-is sätestatud korra järgimise riigihangete menetluste läbiviimisel ning tagaks riigihangete läbipaistvuse ja kontrollitavuse põhimõttest kinnipidamise.

3.4. Soovitame riigihangete korraldamisega tegelevatel ametnikel tutvuda jooksvalt e-riigihangete keskkonna veebilehel avaldatud juhendmaterjalidega riigihangete korraldamise kohta ning korduma kippuvate küsimuste rubriigiga (e-riigihangete keskkonna infoportaal: <https://riigihanked.riik.ee/lr1/web/guest>).

Seoses kompetentsuse tõstmisega riigihanke hankemenetluste läbiviimisel ja lihthanke korraldamisel on soovitatav kaaluda vastavate ametnike suunamist riigihanke läbiviimise korraga seotud koostööle.

Täiendavalt juhime tähelepanu, et riigihangete korraldamist puudutavate küsimustega on võimalik pöörduda rahandusministeeriumi poole läbi järgmiste kontaktide: nõustamispäringud: riigihanked@fin.ee; tel 611 3701; registri kasutajatugi: register@riigihanked.riik.ee, tel 611 3693, 611 3703.

(allkirjastatud digitaalselt)

Kati Orgmets
osakonnajuhataja asetäitja
riigihangete ja riigiabi osakond

Järelevalvetoiminguid teostanud ametnik:

Andres Valdna
peaspetsialist
riigihangete ja riigiabi osakond
611 3710; andres.valdna@fin.ee